

***

***

Böyük-kiçik şair yoxdu. Adam ya şairdi, ya da deyil!

Əlisəmid Kür təpədən-dırnağa şairdi!

Əlisəmid şair olmaqdan da öte şeirdi, şeirinözüdü!..

Əzizim Əlisəmid! Özün də bilirsən ki, yalnızlığı dərk eləyən adama qorxu hissi aşılmaq, dənizə su aparmaq, dağa daş daşmaq qədər dəlilikdi!..

Yubileyin qutlu olsun, dəyərli dostum!

Rüstəm Behrudi
şair

***

Əli Kərim "Kür, sənə bənzəyən nəğməm olaydı..." deyirdi, Əlisəmid həmin o nəğmədir. Nəğmə oxuduğumuz şeirlərin ən munis qatındadır, bir gün uşaq əlindən qaçan çərpələng kimi havaya uçaçaq. Onda biləcəyik azadlıq nədir. İndi bu sözün qarşısında hamı susur.

Hər bir şair söz, sənət dünyasında bir iqlim qurşağıdır, hər bir şair bir fəsilidir, ayrıca bir materialdır və sair.

Əlisəmid bizim poeziyada məcrasına sığmayan yeganə qaydır.

Şairlər var, sularına gül atılan dəniz kimidir – Müşfiq. Şairlər var, oxuyanda misraların arasıyla zirvələrdə ağaran həsrət bəllənir – Məmməd Araz. Şairlər var, özgə dildə yazanda da Təbriz qoxuyur – Şehriyar.

Əlisəmidin şeirlərində rəng, qoxu, ətir... dünyaya gözünü açdığı ilkin formadır. Onun mətləbini bu rənglər, bu qoxular bəli edir, nəinki sözlər.

Cavanşir Yusifli
tənqidçi, ədəbiyyatşünas

Əlisəmid Kür mənim üçün ilk növbədə «şairlik karyera deyil, taledir» görüşünün canlı mücəssəməsidir. Cəmiyyətdə öz müəllif və şair obrazı olan tək-tək şairlərimizdən Əlisəmid.

Maraqlıdır ki, bütün həyat enerjisini özünü «yoğurub-yapmağa» sərf edən ədiblərimizdən fərqli olaraq, Əlisəmid bunun üçün heç bir xüsusi səy göstərməyib. Ona görə, bunu «tale», qismət» və ya «alın yazısı» adlandırmaq hər kəsin öz işidir. «Stil – insandır» paradigmasından çıxış etsək, Əlisəmid tamamilə bənzərsiz, yeni və yalnız özünəxas ifadə tərzini böyük bir insandır. Yersiz bəlağət, pafosa xidmət edən ritorik fiqurlar, stilistik əlləməçilik... belə şeylər onluq deyil.

«Payız gəldi, güllərin qanı bahasına» ifadəsi onun yaradıcılığının əhəmiyyətli hissəsinə epigraf kimi götürülə bilər.

Sənətkarı 70 yaşı münasibətilə təbrik edir, ona hüzurlu, sağlamlıqlı, yeni-yeni uğurlarla dolu ömür-gün arzulayıram!

Etimad Başkeçid
şair

***

Bütün ədəbi cərəyanlar aşkar-gizli şəkildə iddia edirlər ki, reallığı daha yaxşı məhz onlar ifadə edir, yəni bir növ, hərəsi öz bildiyi yolla "realizm" olmaq isteyirlər. Bu mənada bəlkə də dünyada "realizm"dən başqa cərəyan olmadığını deyənlər səhv etməzlər, əlbəttə təyinat fərqiylə.

Mən özümdən Əlisəmid Kürün şeirlərinə uyğun belə bir təyinat yaratmışam: Nevrotik realizm.

90-cı illərin qarışıq, xaos, ümitsiz illərinin ən dəqiq bədii ifadələrindən biri Əlisəmidin sonradan kitabının da adı olan şeiridir: "Qan-tər içində." İmperiyanın dağıntıları altından sağ çıxanların çəş-başlıq, fərəh-qəzəb arasında gedib-gələnlər ovqatını üç sözə çevirərsə olsaq, bundan yığcam, bundan dəqiq ifadə tapmaq çətindir: Qan-tər içində. Bütün

Ağrılar sevdalısı

Həə, əziz oxucu! Bir az vaxtını alıb "Nəsimi ili"ndə sənə

**"Hamı iftar açır günah içində...
Al, xışla hamını, al, xışla, Allah!
Sənin sağlığına içmişəm, Allah...
Bağışla sən Allah, bağışla, Allah!"**

— deyib Nəsiminin Allahının yox, Peyğəmbərin Allahının sağlığına içən, bu günə kimi də sağ qalıb-qalmamasından xəbəri olmayan, öz qəbrinə qısılan Əlisəmid Kürdən danışacağam. Deyəsən, tanımadın axı... Kür Əlsəmid deyirəm də — alınının qırışından taleyin suvarı keçən, el-obası qan tər içində olan, bu şəhərdə bütün diləngçiləri tanıyan, qolları üstündə can verən, balabançı kor Əlisəmidin dostu Kür Əlisəmid.

...Demək, yay aylarıdır... Günlərin bir günü özü ilə döyüşə-döyüşə ölümünə doğru gedən bu şərablar

Bircə onu görəəm ki, hər sual verdikcə suallarımın əlindən tutub, gözündən öpüb gedir lap ömrünün unuduğu fəsillərinə.

Uzaqlaşdıqca dabanı yeyilmiş çəkmələrinin boğuq, kədərli səsini eşidirəm...

Zaman keçir... çay üşüyür... Daha sual da vermərəm... Elə bil ömrü bu saat bitəcək, eləcə ara vermədən özü danışır... gah həyatdan, gah ömürdən... gah da şeirdən. Gözləri qızarıb, dodağı səyriyir, nəfəsi tengiyir... siqaretlərin naləsi ərsə qalxır... və birdən dedi-yi bir neçə cümlənin içindən bir söz cıncıl daş kimi gözüme düşür: "Bax, gör nə deyirəm, ay Emil. Bilirsən, hazırkı çağımızda Salam Sarvan da şairdi, Ramiz Rövşən də, Rüstəm Behrudi də... Amma mən onları taleyimlə yemişəm, taleyimlə!"

Amam Tanırım!..Qəfl gözlərim titrəyir... "Taleyimlə yemişəm"... — bu sözün enerjisindən özümü bir canavar dişində hiss edirəm bu ta-

Əlisəmid

Əziz oxucular, bu günlərdə çağdaş ədəbiyyatımızın tanınmış nümayəndələrindən olan, şair Əlisəmid Kürün 70 yaşı tamam oldu.

Xatırladaq ki, Əlisəmid Kür 8 fevral 1954-cü ildə Salyan şəhərində doğulub. Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetini bitirib.

Azərbaycan Dövlət Teleradio Verilişləri Komitəsində redaktor, Cəfər Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında və Azərbaycan Teatr Muzeyində müxtəlif vəzifələrdə çalışıb. 1988-ci ildən Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvüdür. 1989-cu ildə AYB-nin Ədəbiyyatı Təbliğ və Müəllif Hüquqları bürosunda şöbə müdiri, Azərbaycan Bədii Tərcümə və Ədəbi Əlaqələr Mərkəzinin "Yol" ədəbiyyat qəzetində şöbə müdiri, 1991-1994-cü illərdə "Yol" ədəbiyyat qəzetinin baş redaktoru vəzifəsində çalışıb. 1989-1995-ci illərdə AYB-nin idarə heyətinin üzvü olub.

Şeirləri dünyanın müxtəlif dillərinə tərcümə olunaraq dərc edilib. "Rəngli kölgələr", "Əlisəmid və qırx tanış üz", "Kentavr", "Çaylar məcrasından çıxanda", "Sonuncu dua", "Qan-tər içində", "Tənha kentavr" kitablarının müəllifi, bir sıra ədəbi mükafatlar laureatıdır.

Biz də "Art" səhifəsi olaraq hörmətli yubileyarımızı təbrik edib, müxtəlif illərdə ədəbi imzaların özü və yaradıcılığı haqqında qələmə aldığı şeirlərdən, yazılardan bir neçəsini diqqətinizə çatdırırıq.

ideologiyaların domino daşları kimi dağıldığı, kompasların işləmədiyi zamanın şeiri belə başlayırdı: "Əqrəbləri itmiş saat kimi-yəm..."

Əlisəmidin şeirləri həmişə sinir uclarından, əsəblərin oyaq yerindən doğulur. Məncə, onun ən fərəhli misralarında belə ipə-sapa yatmazlıq, dəlisovluq var; məsələn, bircə misralıq bu işıqlı şeirin yaratdığı gərginlik sahəsinə fikir verin: "Bahar dil uzadır nəlbəkilərdən."

Onu hər görəndə yadıma Məmməd Araz alından çənəsinə süzüdüğü qocanı təsvir edərkən yazdığı "Ömür - alınına tərsinə bir dırmıq çəkibdir" misrası düşür, elə bilərəm, bizim Əlisəmidə aiddir.

Qismət Rüstəmov
şair

Tanrısı ilə bu şəhərdə qəfl rastlaşırıq. Üzündəki qırışlara salam verirəm... Nə başını ağrıdım... Stolu, stulu özümü təbə edib bir ağacın kölgəsinə bürünürük... Baxıram, qarşımdakı bu səhra adamına, tənhalıq aşığına... Yenə barmaqları saçlarında qaçışır, Allah boyda susqunluq ağuşunda dərin-dərin nəfəs alır... Mənsə bu an eləcə Məmməd Arazı xatırlayıram; içində dünya müharibəsi, çölündə qurtula bilmədiyi sükut... Amma bir fərq var idi ki, onun sükutu təbiətin hökmü idi, öndəki bu şərablar Tanrısının sükutu isə öz xarakterinin hökmü...

Qayıdıram, müşahidəmi davam etdirməyə... Gözləri havaya dikilib, qarşısındakı çay dolu stəkan da "Sonrası, sonrası nə ola, ola..." — deyib, ürəyi yana-yana qurbanlıq quzu tək bir ovcuna sığınib.

... və özümü daha da toplayıb, yolunu taleyindən salıram bu susan köynəkli çovğunun. Başlayıram sükuta güllə ata-ata, xəfif-xəfif, oğrun-oğrun addımlaya-addımlaya ad günü keçirməyən həbsxanaların, 2400 kilometrlik həsrətin, köhnə divar saatında kəfgirdə yel-lənən qızın yanından keçməyə...

leyi canavar adamın qarşısında... Bəli, taleyi canavar adam!

... Əlisəmid Kür şəhər-şəhər, içki-çiki, dilənçi-dilənçi, şeir-şeir, yalnızca-yalnızca azan səsinə öz taleyinə təslim olmağı bacardı, öz taleyinə uduzmağı bacardı amma taleyi yenə qələbə çala bilmədi ki, bilmədi bu qəribə və bir az da qərib adamın.

... Həə, əziz oxucu! Bilirsənmi, bu il həmin o ağrılar sevdalısının, şərablar Tanrısının, SÖZ səhrasının 65 illiyidir. Heç bəlkə özünün də xəbəri yoxdu. Çünki o dünyanın əqrəbləri itmiş saatıdır... Ehh, nə bilim e... Görsən, bircə deyərsən ki... — niyə dəyişmədin, Cəfərin oğlu?!

Emil Rasimoğlu
şair

***

(Əlisəmid Kürə)

Düyük düşüb fikir kimi.
Günortanın istisində
ünvansız çöldə Kür kimi
tüstülənə-tüstülənə
Axıb, axıb o gedəndi
Əlisəmid Kür!
Üzü laylay çalınmış torpaqdi,
Yuxusunda azadlıq görən vətəndir,
Əlisəmid Kür!

Suların paytaxtı ucsuz Xəzərdə
Kürün aqibəti kimi,
Gəlib, gəlib bu şəhərdə
O itəndi
Əlisəmid Kür!

Canına çör-çöp daraşmış,
Özü-özünə dolaşmış
qəzəbli burulğan kimi,
Özünə də çətindi,
çətindi,
Əlisəmid Kür!

xa insandır bu adam! Hərdən gözlərinin rənglərində uzaqların ayaq izlərinin səsləri gizlədir. Hərdən də özünü ovudan bir ovuc duaya bənzəyir bu adam...

Ömrün 70 baharını qucaqlayıb alından öpən, doğum günlərini öz balası kimi böyükdən adamdır Əlisəmid! Onun poeziyasındakı bütün paslı bıçaqlardan dost-doğma Vətəni baxır.

Şair bütün zamanların ölümə qaçan əqrəblərinə sözdən başdaşı yoğurub.

Ağzındakı dişlər də elə unudulmuş, doğmaları itkin düşmüş qəbirləri xatırladır.

Əlisəmid Kür poeziyasından ayaqlarını relslərin üzərində unudan çəlikli bir qatar keçir. Öz ömrünü poeziyaya köçürən şairin söz yaddaşı üçün daş yaddaşından boylanır.

Kürün yeyib-içmək məclislərindən, "dəlilik" olaylarından bir xeyli ehtiyatı var saxlancında! Zalım balası, adamın o qəddər şeiri var ki, deyəsən, yada salasan, sonra da gedib arvadların qul bazarından doqquzunun gündəlik haqqını və hərəsinin də əlinə bir dəsmal verib deyəsən ki, ağlayın, əziz bacılar, ağlayın, əziz analar, ağlayın, əziz qızlar, sizi ağlayan halına ağlamalı Əlisəmid – atanızı, qardaşınızı oğlunu... ölkəni!

Mən bilmirəm Əlisəmid Kürü axır vaxtlar görünlən "Baksovet"dəki – "Vahid" Poeziya Evinin qarşısında Əliəğa Vahidin büstünü gətirirlərmi gözlərinin önünə? Əlisəmid Kürün sifəti eynən elə bil – həm də Azərbaycan ədəbiyyatının ÇTZ traktoru ilə kotan ağzına şırımlanmağa verilmiş sifəti! Azərbaycan ədəbiyyatının bü-

ni görmədim ki, sən qəddər özü özünə düşmənlə olsun!

Sevgilim deyirdi ki:

- Sən xoşbəxt yaşamağı bacarmırsan, hökmən gerek öz başına bir müsibət açacan!

Hə, Əlisəmid Kür, sən 65-ə çatıbsan, mən 50-ni keçmişəm! Bəlkə "bəs" deyək? Yoxsa hələ də "yeri var"? Dalağa dəyməyib? Axı sən dalağa dəyən şairsən hər misranla!

Axı nə qəddər "sonrası nə ola-ola" deyərsən, deyərik?

**Çölün dumanında azıb qalasan,
Bir qoyun sürüsü otlayan yerdə.
Əlini dizinə çırpıb qalasan
Ürəyin buz kimi çatlayan yerdə.
Sonrasig sonrası nə ola-ola.**

**Ocağın da söne, düşsən dərdə,
Yanasan, öz tüstün başından çıxa.
Bıçağın sümüyə dirənən yerdə
Cibindən pas atmış bıçağın çıxa.
Sonrasig sonrası nə ola-ola.**

**Əyində quruya nimdaş köynəyin,
Tənhalıq içində canın sıxıla.
Görəsən sinəndə bir daş göynəyir,
Qəfildən bir quzu sənə qısılaq
Sonrasig sonrası nə ola-ola.**

**Quru çörəyini böləsən yarig
İllah da bir yandan duman, çən ola.
Qurbanlıq quzusan, quzu qardaşım!
Bıçağımdan qorxmaq
Sonrasig sonrası nə ola-ola.**

Axı belə getsə:

səni bülür külqabı kimi satacaqlar hərəcədi!

Axı:

tümlərdə ad günü keçirmirlər!

Axı bəs deyilmi:

**Ürək qızdırdığın, çörək kəsdiyini
Qəfildən üstündən atdın keçir.**

Axı bəs deyilmi:

Adam nə qəddər cibindən üşüyər, adam nə qəddər canından çürüyər? Qoy Ağacın dərdini yarpaqlar çəkSİN də, qoy "Ağacla ƏLİSÜNayaqüstə" də...

Axı:

Yüz əliqıncılı hazır
bir bənövşə boynu vurmağa...

Ehh, Cəfər kişinin oğlu, Sən-də-Mİ sübut etmək istəmirsən bu həyata Kİ, BİRÜZLÜ olub da xoşbəxt olmaq olar? Day onda bizə yazığın gəlmədi gəlmədi, özünə niyə 65 il zülm elədin?

Nə qəddər ki, ölməmişən, xoşbəxt olmağı da bacar, qalan hər şeyi bacardın, BİRÜZLÜ oğlan!

YAZIYA SÖZARDI:

Cəlilabaddan bir cavan şair peyda olur, Salam Novruzov. Əlisəmid ağrısını aldığımda istedadı göydə tutan adamdı axı, istedad uğrunda gülləyə gedər, nəinki evinə qonaq getmək ola. Bəli, bir dəstə, başda Əlisəmid olmaqla gəlirlər bu Salam Novruzovgile. Nəinki Salamgilin, ölkənin kəsib vaxtları olur, yığışib həyət evinin dalında, başlayırlar vurmağa. 1..., 2..., 3..., 5..., 7..., 9..., 11..., nəhayət, 13-cü araq butulkasını boşaldanda, Əlisəmid qaydır ki, hə, deydi! Soruşurlar ki, Əlisəmid, nə deydi?

Ustad da qaydır ki:

- İndi deydi, dalağa deydi!

Biz Əlisəmid Kürün dalağına bəlkə də 13-cü butulkadan sonra dəyə bilirik, amma o hər

şeyilə dəyir dalağımıza! İnanmırsınız? Buyurun:

Alo, mən səni görürəm

Yuxarı mərtəbədə gələn mahnı
Ürəyimi göynədən vaxtda
əllərim qoynumda
uzanmışam çarpayıda.
Tavandan, divarlardan
Kədərli üzler,
Dilxor maskalar asılır
Səni düşündükcə, qızım!
Hər oxunan nəğmə
Bir doğma anı yada salar,
Hər tanış səs bir doğma üz
Canlandırargözlərimizdə...
Telefon zəngi.

-Alo, Bakıyla danışın.
-Al-lo! Qızım, sən sənmi?!

...

-Al-lo!
g2400 kilometrlik həsrətin içində
Qatar keçdi deyəsən.
Bir zahı bulud
Silkələdi telefon xətlərini.
Yüz saniyəlik sükutun arxasına
Sıgdi bir insan ömrü.

-Alo! Alo!

-A-ta! A-ta!
gÜzün yadımdan çıxır,
İlğim axır dalğa-dalğa
Yaddaşımın dörd olmuş gözündən.

Yuxu da yalanmış, fotosəkil də yalan...

-Alo! Alo!

-Ata, mənə eşidirsən?

-Al-lo, mən səni görürəm, qızım...

Aydın Caniyev
jurnalist

***

(Əlisəmid Kürə...)

Alının qırışından,
taleyin qarğışından,
şikəstə oxuyan aşığa
ağlamağından tanıyıram mən səni...
ağla, Kürüm, ağla, mən ölüm.

Saçının ağılığı taleyin qara oyunu,
dara atların telini,
ara bu ömrün toyunu —
Bir qol qaldır,
çağla, Kürüm, çağla, mən ölüm.

Torpağımi cadar-cadar
gördüm, böyüdüm,
qarğadım Günəşim,
sonra tez yalvardım Aya
məni bağışlasın deyəq
Əllərini cadar-cadar görəndə
əlimi əlimə vurub
bir şaqqanaq çəkdim
bu nainsaf dünyaya,
bu naqolay gərdişə.
Açdın qollarını əzaba sarı,
bağla, Kürüm, bağla, mən ölüm.

Nadir Yalçın

Kür — 70

Dünyada yerini bir kimsə bilməz!
Harda gəldi, necə gəldi xoşbəxtdi,
bəd bəxtli,
Bir üzü toydu-bayramdı,
Bir üzü ölüm-itimdi,
Əlisəmid Kür!

Hirsi əngində kilidli,
Gözünün yaşı ovcunda,
Bilmirsən ögey atdır,
Bilmirsən yetimdi,
Əlisəmid Kür!

Aqşin Yenisey

***

O, sətirlərin arasında günəşin qaranlıq tərəfi ilə sevişən şairdir. O, ürəyinin istisi ilə ovucularından vurulan dilənçi əllərinin xəritəsini çəkən kentavrdir.

O, uzaqların ağrısını köhnə saat kəfərindən asmağı bacaran, öz evindən küsərək, komasından birdəfəlik çıxarkən götürdüüyü penceyini alın yazısına bürüyən söz adamıdır.

Onun adı Əlisəmid Kürdür. Dünyaya öz alın yazısını güllələyək gəlib. Alnındakı qırışlardan bütün müharibələrin səngərləri gizlənilir.

Əlisəmid Kürün alını doğrudan da səngərə bənzəyir. Bəlkə də öz taleyini alnındakı qırışlarda (səngərlərdə) gizlədib. Amma taleyini ara müharibələrdən qoruya bilmədi...Həmin qırışıq səngərlərdə isə cəmi üç qüvvə var;

Tanrı, söz və Əlisəmid Kür...

Kövrələndə göz yaşları ilə gizlən-qaç oynayacaq qəddər qəddar, gülümsəyərkən anıdan kövrələ biləcək qəddər yu-

Bir sözlə, o, ilk nəfəsindən sonuncusuna qəddər şairdir.

Doğum gününüz qutlu olsun, qorlu qutların atası!

Tural Turan
şair-publisist

***

Dalağa dəyən şair

"Ay nə gözəl qaydadı... şal sallamaq" (M.Şəhriyar) – "oranjeman" etsək: sosial şəbəkədə kimin ad günü oldusa, təbrik etmək gözəl qaydadır!

Bəri başdan deyim: Əlisəmid Kürü "oranjeman" etmək olmur! Çün həm orijinaldı, həm original! Bütün etdiklərini təkrar etməyə, "oranjeman"a ilk olaraq, kişilik çatma, ardından da istedad, sonra da yaşıntılar.

Əlisəmidin etdiklərini heç bir "ağıllı" adam eləməz, eləyə bilməz – vurub öldürürlər! Amma Əlisəmid ələyib və elədiyinə, qədəşfason yanaşsaq, deyə bilirik ki, "otveçat" da olub. Oңun da yaşayır! Yaşayır və yaradır!

Mən ilk gəncliyimdən tanıdığım Əlisəmid Kürü birgə yaşadığım bu şəhərdə təsadüfdən təsadüfə rastlaşmışam.

Tanıyanların hamısı Əlisəmid Kürü yeyib-içməyə hazır olub və yaxud da əksinə, amma mən bu yeyib-içməklərə qıncı olmuşam həmişə: zalım balası, Əlisəmid Kür bir süfrədə oturub şeir içməyə, həyat içməyə layiq ən yaxşı müsahibdi e.

Ədəbi mühitdən kimi dindirsən, hamısının Əlisəmid

tün və son əzablarının ifadəsi!

İkisinin də adı mürəkkəb isimdir. İkisinin də Əlisinə bəyətə var! Amma Əli-AĞAmız Ağa kimi yaşamadı, ƏLİSƏMİ-Dimiz adam kimi! Taleyin ironiyasına bax ki, guya Əli SƏMİD – lal-dinməz, sakit, möhkəm dayanan olacaqmış deyə adamı dünyaya gəlmiş andan birinci olaraq, ismiylə mürəkkəbləşdiriblər, sonra da həyatıyla! İkisi də şair kimi faciələrdən heykəl yaptı, salnamə yaratdı!

Əlisəmid! Təkcə "Yol" adında ədəbi-bədii qəzetin sahibi olmadı mən tanıdığım illərdən bu yana, həm də YOLu olan oldu – bir daha heç kimin keçməyə cəsarət edə bilməyəcəyi yolun!

Əlisəmid! Ədəbi Arazilara qovuşan Kür şairimiz! Bütün yaxşılıqların içində, önündə və həm də şahidi! Bütün pisliklərin hədəfi və acıların-ağrıların mərkəzində! Hər dəfə Əlisəmid Kür hərələnib-fırlanıb mənə rast gələndə, yaxud da məclisdə ondan söz düşəndə dedəmin və qardaşımın, üstəlik də sevgilimin mənə dediyi yadıma düşür:

Dədəm Məmməd deyirdi ki:

- Ay bala, sənə bu qəddər əziyyət çəkirik, sevirik, əzizləyirik, varımızı-yoxumuzu veririk, amma sən bir niyyətini nümayiş etdirirsən: doğulan gündən ölmək üçün əlləşirsən - evvəllər, uşaq vaxtı xəstələndin, bir az böyüdü, başladın dalaşmağa, ağılın ümidinə buraxdığın, getdin qan çanağının içinə, diplom aldın, ağa demədin, xan demədin, rəiyət demədin... Adam da öl(dür)mək uğrunda vuruşarmı? Bəs sən haçan yaşamaq üçün mübarizə aparmaq istəyəcəksən?

Əzizgiramı qardaşım da özüm-özüm zülmə salmağıma baxıb-baxıb köksünü ötürüb demişdi:

- Bu yer üzündə səni tanıdığım 40 ildə səndən başqa biri-